

Весілля в Курозванах



Коровай у молодого

У той час, як молодий з дружками поніс чоботи до молодої, коровайниці беруться зі співом до своєї головної роботи — починають місити коровай:

Носили воду з криниці,
Замісили коровай сестриці.
Тут же просять, щоб
Ім горілки дали:
— Де тая весільна мати? —
Обцяла горілочка дати —
Сама не п'є і нам не дає.
Горілочка солоденької,
Горілочка красухи
Да для мене, товстухи

Коли тісто замісять, залишають сходити і сідають до вечері. При цьому майже кожна дія супроводжується відповідним співом. Одну з пісень згодом виконують до старости. Він дає коровайниці (крайній) кінець хустини, ті передають далі, і так, поки всі не вийдуть на двір, співають і танцювати. Після чого йдуть ліпити коровай і знову з піснями.

Другого дня в неділю

...Вранці приходять до молодої дружки, сваха молодого, він сам та ще музики. Цікаво, що потім їх заводять за стіл, а музик розташовують на подушках на підлозі.

Молода виходить у сніи, і коли в неї в брати, то наречений вводить до хати і допрошується:

Староста паненьський,
Позвольте мені молоду за стіл завести?

Староста відповідає тим, що і в нареченого, а брат вводить суджену, як і сват вводить її суджену. Потім молода сідає на посаді, а старша дружка знімає з молодого шапку, яка в нього зостається на по-

саді через усе весілля, і пришиває тут же квітку. Дівчата співають:

Ой я дружка з Вільбова
Да приїхала вчора, —
Я вчора на торзі була,
Я собі вторгувала
За грош голку,
За два — шовку —
Пришивати віночка —
Зеленого барвіночка.

Коли квітка молодому пришиється, тоді й шапка йому на голову повертається. Але при цьому сват («дружко») має скупити даний головний убір. Він наливає чарку, ставить на таріль і подає старшій дружці, яка, проте, на тому не задовольняється:

Не посавай тарілкую,
Та не мани горілкою, —
Всади руку в кишеню,
Та вийми грошей жменю.
Відтак дружко викладає дві-п'ять копійок, потім ще сороківку або два злотих. І тільки тоді дружка п'є горілку, забираючи гроші, і віддає шапку молодому.

Наступне, що виконують, — це розплітають молодій косу. Вона виходить з-за столу і сідає на поставлену догори діжку. Під спів дівчат виконують обряд розплітання. А потім наречена зодягає кожууха і разом зі своїм коханим іде до церкви вінчатися. Повертаються до хати молодою, де мати зустрічає з паркою —

«двойком хлібчиків умісти спечених». Молодята цілують руки неньки, саму парку, тоді йдуть у хату і падають у ноги гостям, звично одруженням.

Дівчата тим часом співають пісні, а хлопці стоять у сніях, на весілля не йдуть і лише як молоді до всіх повклоняються, тоді сідають за стіл і їх разом з дівчатами наречена частує.

Подальше дійство проходить за обідом, співами, танцями. Коли настає друга половина дня, молодий забирає гостей з музикантами до себе додому, а молода бере старшу дружку і не минаючи жодної хати, просить до себе на весілля.

Як запрошує, то тричі кланяється:

— Просили мій батько і мати і я прошу на хліб, на сіль, на весілля. І цілується з усяким.

— Дзенькую, — відказують, — батькові, матері й тобі.

Коли ж усіх запросять, молода йде до свого коханого і його просить. Той заводить суджену в комору і частує. Тут же присутні ще хлопці і дівчата. Коли повечеряють, молода з дружкою йде додому, а молодий з усіма лишається спати.

(Продовження. Поч. в №№ 7, 8).

Далі буде.